

Catedra „Statistică și previziune economică”

PROGRAMA EXAMENULUI DE ADMITERE LA DOCTORAT

specialitatea 08.00.11 Statistică economică

Conceptul de statistică

Domeniile statisticii. Legea statisticii. Metodologia statistică. Problemele și principiile de bază ale organizării statisticii de stat în Republica Moldova.

Observarea statistică

Principii de bază ale observării statistice. Probleme metodologice și organizatorice ale programului unei observări statistice. Conceptul de eroare în statistică, modalități de eliminare a erorilor.

Metode de prelucrare a datelor statistice

Programul prelucrării datelor statistice. Centralizarea pe grupe. Metoda grupării. Alegerea și utilizarea caracteristicilor de grupare. Felurile grupărilor statistice.

Metode de prezentare a datelor statistice

Tabele statistice: tabel cronologic, tabel teritorial, tabel cu dublă intrare, tabel de asociație. Regulile de construire a tabelelor. Subiectul și predicatul tabelelor. Serii statistice.

Indicatorii statistici rezultați din prelucrarea datelor

Funcțiile indicatorilor statistici. Indicatori primari și derivați. Mărimi relative - indicatori derivați din prelucrarea datelor. Mărimi relative de structură, intensitate și coordonare.

Indicatorii medii și de poziție în seriile de repartiție

Clasificarea mărimilor medii. Relațiile dintre cele patru tipuri de medii. Generalizarea noțiunii de medie. Modul și calcularea lui. Mediana și felul ei de determinare. Mediana și calcularea ei. Relația între medie, mediană și mod.

Sondajul - metoda de investigare a fenomenelor de masă

Rolul cercetării prin sondaj. Etape ale demersului metodologic al cercetării prin sondaj. Tipuri de sondaj: pur aleator, dirijat, mixt, tipic (stratificat), proporțional, optim. Sondaj de serii, sistematic, secvențial.

Testarea ipotezelor statistice în fundamentarea deciziilor bazate pe date de sondaj. Intervale de încredere pentru caracteristicile populației de referință: intervale de încredere .

Analiza statistică a legăturilor dintre variabilele economice

Metode elementare de studiere a legăturilor statistice. Metode analitice de studiere a legăturilor statistice. Metoda regresiei: modele de regresie unifactorială, modele de regresie multifactorială. Indicatorii sintetici ai corelației: covarianța, coeficientul de corelație liniară simplă, raportul de corelație, raportul de corelație parțială și multiplă. Metode neparametrice de măsurare a intensității legăturilor dintre fenomene .

Indicatori și metode de analiză a dinamicii fenomenelor

Conceptul de serie cronologică. Modelarea statistică a seriilor cronologice: componentele seriei cronologice. Determinarea trendului cu metode mecanice. Analiza statistică a sezonității seriilor cronologice. Autocorelația. Interpolarea și extrapolarea pe baza datelor seriilor cronologice. Prognoza statistică.

Metoda indicilor

Probleme teoretice ale construirii indicilor. Indicii agregați. Sisteme de ponderare folosite la construirea indicilor de grup. Indicii de grup calculați ca medie a indicilor individuali. Indicii calculați ca raport a două medii. Descompunerea pe factori a variației unui fenomen complex folosind metoda indicilor. Alcătuirea seriilor cronologice de indici statistici.

Concepte de bază în statistica macroeconomică

Necesitatea măsurării agregatelor macroeconomice. Sistemul de indicatori la nivel macroeconomic.

Clasificarea activităților social-economice după criteriul instituțional.

Indicatorii statisticii ai potențialului economic

Conceptul avuției naționale. Indicatorii avuției naționale acumulate: indicatorii fondurilor fixe, indicatorii stocurilor de materiale, indicatorii altor elemente ale avuției naționale acumulate. Indicatorii eficienței folosirii potențialului tehnico-material: indicatorii sintetici și analitici ai eficienței folosirii mijloacelor materiale circulante, indicatorii resurselor naturale: fondului funciar și resurselor minerale. Indicatorii resurselor spirituale. Indicatorii mediului înconjurător.

Statistica resurselor de muncă

Populația și resursele de muncă: surse de date pentru calculul indicatorilor populației: recensământul populației, statistica stării civile, anchetele demografice, registrele de populație. Măsurarea gradului de neocupare a forței de muncă. Indicatorii eficienței utilizării forței de muncă.

Indicatorii macroeconomici de rezultate calculați în Sistemul Conturilor Naționale (SCN)

Sistemul conturilor naționale: obiect, geneză, evoluție. Circuitul economic și reflectarea lui în conturi, categorii de conturi. Conturi de activitate ale subiectelor economice. Conturi ale sectoarelor. Conturile macroeconomice.

Probleme metodologice privind comparațiile, în timp și spațiu, ale indicatorilor macroeconomici

Probleme teoretice privind alegerea formulei indicelui prețurilor. Indicii prețurilor produsului intern brut. Compararea indicatorilor macroeconomici ai Republicii Moldova cu alte țări și analiza lor.

Cercetarea selectivă a bugetelor de familie

Obiectivele principale ale cercetării bugetelor de familie. Metoda de observare. Unitatea de observare. Determinarea volumului colectivității de selecție și alegerea eșantionului. Aspecte ale programului observării și formularelor utilizate. Prelucrarea datelor.

Statistica veniturilor și consumului populației

Statistica salariului real. Sistemul de indicatori ai consumului populației.

Statistica condițiilor de trai, de muncă și odihnă a populației

Indicatorii asigurării populației cu locuințe. Indicatorii privind cheltuielile pentru construirea, întreținerea și folosirea locuințelor.

Indicatorii statistici ai activității comerțului exterior

Indicatorii de structură ai comerțului exterior. Indicatorii de intensitate și de orientare geografică a comerțului exterior.

Indicatorii dinamicii fluxurilor comerciale. Analiza statistică a prețurilor în schimburile externe. Indicii raportului de schimb.

Balanța de plăți: document esențial al analizei în statistica

Principii, concepte, clasificări utilizate în elaborarea balanței de plăți externe. Structura și componentele tip ale balanței de plăți. Contul de tranzacții curente. Contul de capital și de operațiuni financiare.

Metode de analiză statistică a datelor unei balanțe de plăți externe. Definirea statistică a datoriei externe.

Statistica internațională în cadrul analizei macroeconomice

Legătura între principiile de bază ale balanței de plăți și Sistemul Conturilor Naționale.

Reflectarea tranzacțiilor internaționale în Sistemul Conturilor Naționale.

Reflectarea tranzacțiilor internaționale în tabele input-output.

Evidența datelor privind REE în tabele input-output.

Comparații internaționale - aspecte de analiză

Esența și utilitatea comparațiilor internaționale. Comparații internaționale pe baza indicatorilor relativi și absoluți. Comparații internaționale între țări (în cadrul SCN, cu diferite niveluri de dezvoltare).

Interpretarea rezultatelor comparațiilor pe baza indicatorilor absoluți.

Bibliografie

1. *Anghelache, C., Niculescu, E.* – Statistică: indicatori, formule de calcul și sinteze.- București: Ed. Economică, 2001.-256 p.
2. *Baron, T., Anghelache, C., Țițan, E.* – Statistică. – București: Ed. Economică, 1996. – 279 p.
3. *Baron, T., Biji, E., Tovissi, L., Wagner, P., Isaic-Maniu, Al., Korka, M., Porojan, D.* – Statistica teoretică și economică. - București: Ed. Didactică și Pedagogică – R.A., 1996. - 518 p.
4. *Băcescu-Cărbunaru, A., Țițan, E., Ghiță, S.,* - Statistica macroeconomică. –București: Ed. Meteora Press, 2001.- 383 p.
5. *Bădiță, M. Baron, T. Korka M.* - Statistica pentru afaceri. –București: Ed. Eficient, 1998. -591 p.
6. *Begu, L.-S.,* - Statistica internațională. - București: Ed. ALL BECK, 1999. - 176 p.
7. *Isaic-Maniu, Al., Grădinaru, A., Voineagu, V., Mitruț, C.,* – Statistica teoretică și economică. – Chișinău: Ed. Tehnică, 1994.
8. *Isaic-Maniu, Al., Mitruț, C., Voineagu, V.,* – Statistica pentru managementul afacerilor. –București: Ed. Economică, 1995. -496 p.
9. *Isaic-Maniu, Voineagu, V., Al., Mitruț, C., Săvoiu, Gh.,* – Statistica afacerilor. –București: Ed. Independența Economică, 2002. - 195 p.
10. *Ivan Ungureanu, C.* – Contabilitatea națională: concepte, metodologii și aplicații. -București: Ed.IRECSON, 2003. -338 p.
11. *Jaba, E.,* - Statistica. – București: Ed. Economică, 2002. – 488 p.
12. *Capanu, I., Wagner, P., Secăreanu C.,* - Statistică macroeconomică. – București: Ed. Economică, 1997. - 384 p.
13. *Pârțachi, Ion, Caraivanova Silvia* Statistica social-economică, editura ASEM, Chișinău, 2007, - 220 p.
14. *Pârțachi, Ion.* Concepții teoretice și realizarea practică a comparațiilor internaționale ale indicatorilor macroeconomici /Ion Pârțachi //Integrarea Republicii Moldova și României în structurile economice europene: simpoz. șt., 25-26 septembrie 1996. – Chișinău, 1996. – p. 50-61.
15. *Pârțachi, Ion.* Unele aspecte metodologice ale statisticii comerțului exterior /Ion Pârțachi, Vitalie Arvinte //Politica industrială și comercială în Republica Moldova: simpoz. șt., 25-26 septembrie 1997. – Chișinău, 1997. – p. 148-153.
16. *Pârțachi, Ion.* Reflecții și analize privind comerțul exterior al Republicii Moldova /Ion Pârțachi, Vitalie Arvinte //Integrarea euroatlantică și relansarea economică: conf. șt. int., 2-6 mai 1997. – Sibiu, 1998. – p. 59-62.
17. *Pârțachi, Ion.* Reformarea statisticii moldovenești în corespundere cu cerințele economiei de piață /Ion Pârțachi, Silvia Caraivanova //Reformele economice în Republica Moldova și România: Realizări, tendințe, probleme: simpoz. șt., 24-25 septembrie 1998. – Chișinău, 1998.- Vol. 2. – p. 181-185.
18. *Pârțachi, Ion.* Analiza reformei statistice în Republica Moldova /Ion Pârțachi, Silvia Caraivanova //Economie și finanțe. – 1999. – Nr. 1. – p. 14-22.
19. *Pârțachi, Ion.* Elaborarea sistemului de indicatori al securității economice al țării /Ion Pârțachi //Dezvoltare și competitivitate la cumpănă de mileniu: conf. econ. int., 6-7 mai 1999. – Sibiu, 2000.- p. 161-164.
20. *Pârțachi, Ion.* Analiza riscului economic și financiar al Republicii Moldova /Ion Pârțachi, Silvia Caraivanova //Drept, economie și informatică. – 2000. – Nr. 3. – p. 62-71.
21. *Pârțachi, Ion.* Studiu comparativ privind STATISTICA, Proiectul Implementarea Acordului de Parteneriat și Cooperare RM-UE, Chișinău, 2002.-55 p.
22. *Sora, V., Hristache, I., Mihăescu, C.,* - Demografie și statistică socială. - București: Ed. Economica, 1996. - 503 p.
23. *Țarcă, M.,* - Tratat de statistică aplicată. - București: Ed. Didactică și pedagogică, R.A., 1998. - 807 p.
24. *Țarcă, M.,* - Demografie: informație, metode, analiză, prognoze. - București: Ed. Economica, 1997. - 352 p.
25. Курс социально-экономической статистики, под ред. М. Г. Назарова, Москва: изд. Финстатинформ, 2000.- с. 771
26. *Липпе, Петер.* - Экономическая статистика. - Штуттгарт, Йена: изд. Федеральное статистическое управление Германии, 1995. - с. 629
27. Экономическая статистика под ред. Ю.Н. Иванова, Москва: изд. ИНФРА-М, -2001. - с. 480
28. *Сиденко А. В., Матвеева В. М.,* - Международная статистика. - Москва: изд. Дело и Сервис, 2000. - с. 255
29. Социальная статистика, под ред. И. И. Елисеевой., Москва: изд. Финансы и статистика, 2001.- с. 479
30. Статистика. Под ред. В. Г. Ионина. Новосибирск: изд. НГАЭиУ, Москва, ИНФРА-М, 1997. - с. 310
- *** *Annuaire Statistique UNESCO, 1990* – până în prezent.
- *** *Anuarul Statistic al Republicii Moldova, anii 1990* – până în prezent.
- *** *Colecția “Economistul”, București 1990* – până în prezent.
- *** *Dicționar de statistică generală, coordonator Al.-I. Maniu, -București: ed. Economica, 2003.*
- *** *Dicționar economic și social de Bremond I., Geledan A., Editura Expert, 1995.*
- *** *Mică enciclopedie de statistică de Trebici V. (coordonator), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.*
- *** *The Economics of Transition, 1990* – până în prezent.
- *** *Raportul național al dezvoltării umane, Moldova, 1995* – până în prezent.

*** Revista Română de Statistică, 1990 – până în prezent.

*** Vocabular economic și financiar de Bernard Y. & Colli I. – C., Ed. Humanitas, 1994.

*** www.statistica.md

*** www.insse.ro